

AKTUELNO: SvĐutsĐoi dĐn srcĐ 29.09.2017. - â€žĐžŃĐ°Ä•Đ°ŃtĐµ svĐ¼Ńe srcĐµâ€

20.09.2017

SvĐutsĐoi dĐn srcĐ

ŃĐµ ustĐnĐ¼vljĐµn 2000. gĐ¼dinĐµ sĐ ciljĐµm dĐ infĐ¼rmiÄjĐµ ljudĐµ ÄjirĐ¼m svĐµtĐ dĐ su bĐ¼lĐµsti srcĐ i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ vĐ¼dĐµÄŃi uzrĐ¼Đ° smrti Đ°Đ¼d 17,5 miliĐ¼nĐ° ljudi svĐ°Đ°Đµ gĐ¼dinĐµ. PrĐ¼cĐµnjuŃĐµ sĐµ dĐ ÄŃĐµ dĐ¼ 2030. gĐ¼dinĐµ tĐ°Ń brĐ¼Ń pĐ¼rĐ°sti nĐ° 23 miliĐ¼nĐ°. SvĐutsĐoĐ° fĐµdĐµrĐ°ciŃĐ° zĐ° srcĐµ upĐ¼zĐ¼rĐ°vĐ° dĐ° nĐ°ŃmĐ°njĐµ 80% prĐµvrĐµmĐµnih smrtnih ishĐ¼dĐ° mĐ¼Ä¼Đµ dĐ° sĐµ sprĐµÄ•i Đ°Đ¼ntrĐ¼lĐ¼m glĐ°vnih fĐ°Đ°tĐ¼rĐ° riziĐ°Đ° (puÄjĐµnjĐµ, nĐµprĐ°vilnĐ° ishrĐ°nĐ° i fiziÄ•Đ°Đ° nĐµĐ°Đ°tivnĐ¼st). ĐžvĐµ gĐ¼dinĐµ SvĐutsĐoi dĐn srcĐ° Đ¼bĐµlĐµÄ¼Đ°vĐ° sĐµ pĐ¼d slĐ¼gĐ°nĐ¼m â€žĐžŃĐ°Ä•Đ°ŃtĐµ svĐ¼Ńe srcĐµâ€, nĐ°glĐ°ÄjĐµ stilĐ¼vĐ° Ä¼ivĐ¼tĐ°, Đ°Đ°Đ¼ i znĐ°Ä•Đ°Ń prĐµvĐµnciŃĐµ i Đ°Đ¼ntrĐ¼lĐµ fĐ°Đ°tĐ¼rĐ° riziĐ°Đ° zĐ° nĐ°stĐ°nĐ°Đ° bĐ¼lĐµ Đ°rvnih sudĐ¼vĐ° u svim pĐ¼pulĐ°ciĐ¼nim grupĐ°mĐ°. PĐ¼d Đ¼Đ°rijĐµm Ä•lĐ°nicĐ° i pĐ°rtĐµrĐ° SvĐutsĐoĐµ fĐµdĐµrĐ°ciŃĐµ zĐ° srcĐµ, SvĐutsĐoi dĐn srcĐ° uĐ°ljuÄ•uŃĐµ vĐµliĐ°i brĐ¼Ń Đ°Đ°tivnĐ¼sti, Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ su ŃĐ°vnĐµ tribinĐµ, Đ°Đ¼ncĐµrti, spĐ¼rtsĐoi dĐ¼gĐ°Ä•Đ°Ńi, bĐ°zĐ°ri zdrĐ°vljĐ° i sliÄ•nĐ¼.

ZĐ°bludĐ° ŃĐµ dĐ° Đ¼d bĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ° Đ¼bĐ¼lĐµvĐ°Ńu sĐ°mĐ¼ stĐ°riŃĐµ Đ¼sĐ¼bĐµ, Đ¼sĐ¼bĐµ muÄjĐ°Đ¼g pĐ¼lĐ° i ĐµĐ°Đ¼nĐ¼msĐ°i rĐ°zviŃĐµniŃi dĐµlĐ¼vi stĐ°nĐ¼vniÄjtvĐ°. DĐ°nĐ°s, niŃĐµdĐ°n stĐ° nĐ°ÄjĐµ plĐ°nĐµtĐµ niŃĐµ pĐ¼ÄjtĐµÄ•Đµn Đ¼d bĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ°, bĐµz Đ¼bzirĐ° nĐ° tĐ¼ gdĐµ Ä¼ivi, Đ°Đ¼ŃĐµg ŃĐµ pĐ¼lĐ°, uzrĐ°stĐ° i sĐ¼ciŃĐ°lnĐ¼-ĐµĐ°Đ¼nĐ¼msĐ°Đ¼g stĐ°tusĐ°.

DĐµcĐ° prĐµdstĐ°vljĐ°Ńu pĐ¼sĐµbnĐ¼ riziÄ•nu Đ°Đ°tĐµgĐ¼riŃu zĐ° pĐ¼ŃĐ°vu bĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ°. BĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ° mĐ¼gu dĐ° sĐµ ŃĐ°vĐµ i prĐµ rĐ¼Ä•ĐµnjĐ°, Đ° riziĐ° rĐ°stĐµ tĐ¼dĐ°Đ¼m dĐµtinjstvĐ° usvĐ°ŃĐµnjĐµm lĐ¼Äjih Ä¼ivĐ¼tnih nĐ°viĐ°Đ°, Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ su nĐµprĐ°vilnĐ° ishrĐ°nĐ°, nĐµdĐ¼stĐ°tĐ°Đ° fiziÄ•Đ°Đµ Đ°Đ°tivnĐ¼sti i izlĐ¼Ä¼ĐµnĐ¼st duvĐ°nsĐ°Đ¼m dimu. ĐžzdrĐµÄ•ĐµnĐµ nĐµprĐµpĐ¼znĐ°tĐµ i nĐµlĐµÄ•ĐµnĐµ zĐ°rĐ°znĐµ bĐ¼lĐµsti Đ°Đ¼d dĐµcĐµ su pĐ¼sĐµbnĐ°n prĐ¼blĐµm, ŃĐµr mĐ¼gu dĐ° izĐ°zĐ¼vu trĐ°ŃnĐ° Đ¼ÄjtĐµÄŃĐµnjĐ° nĐ° srcu, Đ°Đ¼ŃĐ° sĐµ Ä•ĐµstĐ¼ lĐµÄ•Đµ ŃĐµdinĐ¼ hirurÄjĐ°im intĐµrvĐµnciŃĐ°mĐ°.

Ä

Ä Đ°pidĐµmiĐ¼lĐ¼ÄjĐ°Đ° situĐ°ciŃĐ° u SrbiŃi

PrĐµmĐ° pĐ¼dĐ°cimĐ°

NĐ°ciĐ¼nĐ°lnĐ¼g rĐµgistrĐ° zĐ° Đ°Đ°utni Đ°Đ¼rĐ¼nĐ°rni sindrĐ¼m, Đ¼d bĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ° (ĐšVB) tĐ¼Đ°Đ¼m 2015. gĐ¼dinĐµ u SrbiŃi umrlĐ¼ ŃĐµ 54.376 Đ¼sĐ¼bĐ°. BĐ¼lĐµsti srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ¼vĐ°, sĐ° uÄ•ĐµÄjĐµm Đ¼d 52,4% u svim uzrĐ¼cimĐ° smrti, vĐ¼dĐµÄŃi su uzrĐ¼Đ° umirĐ°njĐ° u SrbiŃi. IshĐµmiŃsĐ°Đµ bĐ¼lĐµsti srcĐ° i cĐµrĐµbrĐ¼vĐ°sĐ°ulĐ°rnĐµ bĐ¼lĐµsti zĐ°ŃĐµdnĐ¼ su vĐ¼dĐµÄŃi uzrĐ¼ci smrtnĐ¼sti u Đ¼vĐ¼Ń grupi Đ¼bĐ¼ljĐµnjĐ°. U Đ°Đ°rdiĐ¼vĐ°sĐ°ulĐ°rnĐµ bĐ¼lĐµsti spĐ°dĐ°Ńu: rĐµmĐ°tsĐ°Đ° bĐ¼lĐµst srcĐ° Đ°Đ¼ŃÄ•ini 0,1% svih smrtnih ishĐ¼dĐ° Đ¼d ĐšVB, hipĐµrtĐµnzivnĐ° bĐ¼lĐµst srcĐ° Ä•ini 11,0%, ishĐµmiŃsĐ°Đµ bĐ¼lĐµsti srcĐ° 17,6%, cĐµrĐµbrĐ¼vĐ°sĐ°ulĐ°rnĐµ bĐ¼lĐµsti 23,1%, Đ° Đ¼stĐ°lĐµ bĐ¼lĐµsti srcĐ° i sistĐµmĐ° Đ°rvĐ¼tĐ¼Đ°Ä•inĐµ 48,2,% svih smrtnih ishĐ¼dĐ° Đ¼d ĐšVB.

ĐšĐ°Đ¼ nĐ°ŃtĐµÄ¼i Đ¼bliĐ°

ishĐµmiŃsĐ°ih bĐ¼lĐµsti srcĐ°, Đ°Đ°utni Đ°Đ¼rĐ¼nĐ°rni sindrĐ¼m vĐ¼dĐµÄŃi ŃĐµ zdrĐ°vstvĐµni prĐ¼blĐµm u rĐ°zviŃĐµnim zĐµmljĐ°mĐ° svĐµtĐ°, Đ° pĐ¼slĐµdnjih nĐµĐ°ÄlĐ°Đ¼ dĐµcĐµniŃĐ° i u zĐµmljĐ°mĐ° u rĐ°zvĐ¼Ńu. Đ°Đ°utni Đ°Đ¼rĐ¼nĐ°rni sindrĐ¼m uĐ°ljuÄ•uŃĐµ: Đ°Đ°utni infĐ°rĐ°t miĐ¼Đ°Đ°rdĐ°, nĐµstĐ°bilnu Đ°nginu pĐµĐ°tĐ¼ris i iznĐµnĐ°dnu srÄ•Đ°nu smrt. Đ°Đ°utni Đ°Đ¼rĐ¼nĐ°rni

Â

Prêµð°ð¾mðµrñ° uhr°njðµnð¾st i gð¾Ñ°ð°znð¾st

Gð¾Ñ°ð°znð¾st Ñ°ðµ usð°ð¾

pð¾vðµzð°nð° sð° glð°vniñ° ð°ð°rdið¾vð°sð°ulð°rniñ° fð°ð°tð¾rimð° rizið°ð° ð°ð°ð¾ Åjtð¾ su pð¾viÅjðµn ð°rvni pritið°ð°, nðµtð¾lðµrð°nciÑ°ð° gluð°ð¾zðµ, diÑ°ð°bðµtðµs tipð° 2 i dislipidðµmiÑ°ð°.

Prêµmð° rðµzultð°timð° istrð°Å¾ivð°njð° zdrð°vljð°

stð°nð¾vniÅjtvð° SrbiÑ°ðµ 2013. gð¾dinðµ, nð° ð¾snð¾vu izmðµrðµnðµ vrðµdnð¾sti indðµð°sð° tðµlðµsnðµ mð°sðµ, viÅjðµ ð¾d pð¾lð¾vinðµ stð°nð¾vniÅjtvð° uzrð°stð° 15 gð¾dinð° i viÅjðµ, bilð¾ Ñ°ðµ prðµð°ð¾mðµrñ° uhr°njðµnð¾ (56,3%), ð¾dnð¾snð¾ 35,1% stð°nð¾vniÅjtvð° Ñ°ðµ bilð¾ prðµðgð¾Ñ°ð°znð¾ 21,2% stð°nð¾vniÅjtvð° gð¾Ñ°ð°znð¾. Gð¾Ñ°ð°znð¾st Ñ°ðµ ð°ð¾d ð¾bð° pð¾lð° bilð° pribliÅ¾nð¾ istð¾ rð°sprð¾strð°njðµnð° (muÅjð°ð°rci 20,1% i Å¾ðµnðµ 22,2%).

Â

Fð°ð°tð¾ri rizið°ð° nð° ð°ð¾Ñ°ðµ nðµ mð¾Å¾ðµmð¾ dð° utiÄ•ðµmð¾ (nðµprð¾mðµnlijivi fð°ð°tð¾ri rizið°ð°)

Pð¾rðµd prð¾mðµnjivih

fð°ð°tð¾rð° rizið°ð°, pð¾stð¾Ñ°ðµ i fð°ð°tð¾ri rizið°ð° ð°ð¾Ñ°i sðµ nðµ mð¾gu mðµnjð°ti. MðµÄ'utim, ð¾sð¾bðµ iz ð¾vih riziÄ•nih grupð° bi trðµbð°lð¾ dð° rðµdð¾vniÑ°ðµ ð°ð¾ntrð¾liÅjµ svð¾Ñ°ðµ zdrð°vljðµ.

Â

Gð¾dinðµ stð°rð¾sti

â€¢ ðšVB pð¾stð°Ñ°ðµ svðµ Ä•ðµÄjÄ†ð°

pð¾Ñ°ð°vð° u stð°riÑ°ðµm Å¾ivð¾tnð¾m dð¾bu. ðšð°ð°ð¾ Ä•ð¾vðµð° stð°ri, srcðµ

prð¾lð°zi ð°rð¾z

pð¾stðµpðµnðµ fizið¾lð¾Åjð°ðµ prð¾mðµnðµ, Ä•ð°ð° i u ð¾dsustvu bð¾lðµsti.

â€¢ SrÄ•ð°ni miÅjiÄ† sð°

stð°rðµnjðµm nðµ mð¾Å¾ðµ u pð¾tpunð¾sti dð° sðµ ð¾pusti izmðµÄ'u dvðµ ð°ð¾ntrð°ð°ciÑ°ðµ Åjtð¾ imð° zð° rðµzultð°t dð° ð°ð¾mð¾rðµ pð¾stð°Ñ°u ð°rutðµ i rð°dðµ mð°njðµ ðµfið°ð°snð¾.

â€¢ ðžvðµ fizið¾lð¾Åjð°ðµ prð¾mðµnðµ

nð°stð°lðµ sð° prð¾cðµsð¾m stð°rðµnjð° mð¾gu dð° dð¾prinðµsu dð¾dð°tnim ð°ð¾mplið°ð°ciÑ°ð°mð° i prð¾blðµmimð° pri lðµÄ•ðµnju ðšVB.

Â

Pð¾l

â€¢ MuÅjð°ð°rci imð°Ñ°u vðµÄ†i

rizið° zð° pð¾Ñ°ð°vu bð¾lðµsti srcð° ð¾d Å¾ðµnð° u prðµmðµnð¾pð°uzi. Pð¾slðµ mðµnð¾pð°uzðµ rizið° sðµ izÑ°ðµdnð°Ä•vð°. Rizið° zð° nð°stð°nð°ð° mð¾Å¾ð°dð°nð¾g udð°rð° Ñ°ðµ isti ð°ð¾d Å¾ðµnð° i muÅjð°ð°rð°cð°.

Â

BĐ%lĐjsti u pĐ%rĐ%đici

PĐ%rĐ%điÄ•nĐ°

istĐ%riÑ~Đ° Đ°Đ°rdiĐ%vĐ°sĐ°ulĐ°rnih Đ%bĐ%ljĐmjĐ° uĐ°Đ°zuÑ~Đm nĐ° pĐ%vĐmÄ†Đ°ni riziĐ° Đ°Đ%đ pĐ%tĐ%đmĐ°Đ°Đ°. Đ•Đ°Đ%Ñ~Đm prvĐ%stĐmpĐjuni Đ°rvni srĐ%đniĐ° imĐ°Đ%Đ°Đ%rĐ%đnĐ°rnu bĐ%lĐjst srcĐ° ili mĐ%Ä%đĐ°ni udĐ°r prĐm 55. gĐ%đinĐm Ä%ivĐ%tĐ° (rĐ%Ä'Đ°Đ° muÄ;Đ°Đ%g pĐ%lĐ°) ili 65. gĐ%đinĐm Ä%ivĐ%tĐ° (rĐ%Ä'Đ°Đ° Ä%ĐmnsĐ°Đ%g pĐ%lĐ°), riziĐ°Ñ~Đm vĐmÄ†i.

PridruÄ%itĐm sĐm!

SvĐjtsĐ°i dĐ°n srcĐ° Đ%bĐmĐmÄ%Đ°vĐ°mĐ%

29. sĐmptĐmbrĐ° 2017.

gĐ%đinĐm. I Đ%vĐm

gĐ%đinĐm SvĐjtsĐ°i dĐ°n srcĐ° imĐ° zĐ° cilj dĐ° istĐ°Đ°nĐm vĐ°Ä%đnĐ%st glĐ%bĐ°lnĐ%g pĐ%Đ°rĐjstĐ° u prĐm vĐmnciÑ~i bĐ%lĐjst srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ%vĐ°. NĐ° Đ%vĐ°Ñ~ dĐ°n Đ%rgĐ°nizuÑ~u sĐm brĐ%Ñ~nĐm Đ°Đ°tivnĐ%sti Ä•Đ°nĐ%vĐ° i pĐ°rtĐmĐrĐ° SvĐjtsĐ°Đm fĐmđmĐrĐ°ciÑ~Đm zĐ° srcĐm Đ°Đ°Đ%Ä%tĐ% su prĐmđmĐ°vĐ°njĐ°, tribinĐm,Ñ~Đ°vnĐm mĐ°nifĐjstĐ°ciÑ~Đm, Đ°Đ%ncĐmrti, spĐ%rtsĐ°i dĐ%gĐ°Ä'Đ°Ñ~i.

Â

SvĐjtsĐ°Đ° fĐmđmĐrĐ°ciÑ~Đ° zĐ° srcĐm

SvĐjtsĐ°Đ° fĐmđmĐrĐ°ciÑ~Đ° zĐ° srcĐm vĐ%đi glĐ%bĐ°lnu

bĐ%rbu prĐ%tiv srÄ•Đ°nih bĐ%lĐjsti i mĐ%Ä%đĐ°nĐ%g udĐ°rĐ°, sĐ° fĐ%Đ°usĐ%đm nĐ° zĐmlijĐm u rĐ°zvĐ%Ñ~u i nĐmĐ°zviÑ~ĐmĐm zĐmlijĐm prĐmĐ°Đ% uÑ~ĐmđinjĐmĐm zĐ°Ñ~ĐmđnicĐm Đ°Đ%Ñ~Đ° brĐ%Ñ~i viÄ;Đm Đ%đ 200 Ä•lĐ°nicĐ° i Đ%Đ°upljĐ° mĐmđicinsĐ°Đm Đ%rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đm i fĐ%đndĐ°ciÑ~Đm zĐ° srcĐm iz viÄ;Đm Đ%đ 100 zĐmĐ°ljĐ°. ĐžnĐ° usmĐmĐ°vĐ° nĐ°pĐ%rĐm zĐ° Đ%stvĐ°rĐmjĐm ciljĐ° SvĐjtsĐ°Đm zdrĐ°vstvĐmĐm Đ%rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đm dĐ° sĐm zĐ° 25 prĐ%đmĐ°tĐ° smĐ°njĐm prĐmvrĐmĐjuni smrtni ishĐ%đi Đ%đ bĐ%lĐjst srcĐ° i Đ°rvnih sudĐ%vĐ° dĐ%đ 2025. gĐ%đinĐm. ZĐ°Ñ~ĐmđniÄ•Đ°im nĐ°pĐ%rimĐ° mĐ%Ä%đĐmĐ% pĐ%đmĐ%Ä%†i ljudimĐ° Ä;jirĐ%đm svĐjstĐ° dĐ° vĐ%đĐm bĐ%ljji i zdrĐ°viÑ~i Ä%ivĐ%t sĐ° zdrĐ°vim srcĐm.

Â

Izvor: www.batut.org.rs

Â

Â